

JUSTITSMINISTERIET

Dato: 2. juli 2018
Kontor: Strafferetskontoret
Sagsbeh: Marie Jørgensen
Sagsnr.: 2018-0092-0767
Dok.: 784842

GRUND- OG NÆRHEDSNOTAT

Kommissionens forslag til Europa-Parlamentets og Rådets forordning om oprettelse af programmet for retlige anliggender

KOM(2018) 384 endelig

1. Resumé

Kommissionen har den 30. maj 2018 fremsat forslag til Europa-Parlamentets og Rådets forordning om oprettelse af programmet for retlige anliggender. Det fremgår af forslaget, at det foreslåede program forudsættes anvendt i perioden 2021-2027 og skal have et samlet budget på 305 mio. euro (løbende priser). Forslaget har til formål at bidrage til yderligere udvikling af et europæisk retsområde, der bygger på retsstatsprincippet, gensidig anerkendelse af retsafgørelser og gensidig tillid. Forslaget er omfattet af det danske retsforbehold, og forslaget har derfor hverken lovgivningsmæssige eller statsfinansielle konsekvenser. På det foreliggende grundlag vurderes forslaget at være i overensstemmelse med nærhedsprincippet. Der ses ikke at være offentlige tilkendegivelser om de øvrige medlemsstaters holdning til forslaget. Fra dansk side er man positivt indstillet over for forslaget.

2. Baggrund

Kommissionen fremsatte den 30. maj 2018 forslag til Europa-Parlamentets og Rådets forordning om oprettelse af programmet for retlige anliggender.

Slotsholmsgade 10
1216 København K.

T +45 7226 8400
F +45 3393 3510

www.justitsministeriet.dk
jm@jm.dk

Forslaget er fremsat med hjemmel i TEUF artikel 81, stk. 1, og artikel 82, stk. 1. Forslaget skal behandles efter den almindelige lovgivningsprocedure i TEUF artikel 294, dvs. med Europa-Parlamentet som medlovgiver.

I henhold til artikel 1 og 2 i protokollen om Danmarks stilling er forslaget omfattet af Danmarks forbehold vedrørende retlige og indre anliggender.

Justitsministeriet følger forhandlingerne med henblik på at sikre et fortsat godt samarbejde mellem Danmark og de øvrige medlemslande.

3. Formål og indhold

3.1. Programmet for retlige anliggender

Med forordningsforslaget oprettes programmet for retlige anliggender. Der fastsættes mål for programmet, et budget for perioden 2021–2027, former for EU-finansiering og regler for ydelsen heraf. Forordningsforslaget erstatter det eksisterende program for retlige anliggende for perioden 2014-2020.

Det fremgår af Kommissionens forslag, at det nye program har til formål at bidrage til yderligere udvikling af et europæisk retsområde, der bygger på EU's værdier, retsstatsprincippet, gensidig anerkendelse af retsafgørelser og gensidig tillid. Programmets specifikke mål er bl.a. at fremme og støtte det retlige samarbejde i civil- og strafferetlige spørgsmål og fremme retsstatsprincippet, at støtte og fremme uddannelse af retsvæsenets aktører og at lette en effektiv adgang til retsvæsenet for alle og til effektive retsmidler. I den forbindelse kan der ydes støtte til bl.a. bevidstgørelseskampagner, gensidig læring gennem udveksling af god praksis, analytiske og tilsynsrelaterede aktiviteter, udvikling og opdatering af informations- og kommunikationsteknologiske værktøjer og undervisning af relevante interessenter.

Med forslaget lægges der op til en finansieringsramme for gennemførelsen af programmet for perioden 2021–2027 på 305 mio. euro. Tilskud inden for rammerne af programmet tildeles og forvaltes i overensstemmelse med finansforordningens bestemmelser (Europa-Parlamentets og Rådets forordning nr. 966/2012 af 25. oktober 2012 om de finansielle regler vedrørende Unionens almindelige budget).

3.2. Fonden for Retfærdighed, Rettigheder og Værdier

Det fremgår af Kommissionens forslag, at programmet for retlige anliggender sammen med programmet for rettigheder og værdier vil indgå i en ny Fond for Retfærdighed, Rettigheder og Værdier, der skal hjælpe med at bevare et åbent, demokratisk, pluralistisk og inkluderende samfund i EU og bidrage til at styrke borgernes stilling. Den nye fond oprettes inden for rammerne af EU's budget.

Justitsministeriet udarbejder et selvstændigt grund- og nærhedsnotat vedrørende Kommissionens forslag til Europa-Parlamentets og Rådets forordning om oprettelse af programmet for rettigheder og værdier (KOM(2018) 383 endelig).

4. Europa-Parlamentets udtalelser

Der foreligger på nuværende tidspunkt ikke udtalelser eller andre tilkendegivelser fra Europa-Parlamentet.

5. Nærhedsprincippet

Kommissionen har anført, at de foreslåede finansieringsforanstaltninger er koncentreret om mål, som ikke i tilstrækkelig grad kan opnås af medlemsstaterne alene, og hvor EU's deltagelse kan tilføre merværdi. Kommissionen har herudover bl.a. anført, at de aktiviteter, der er omfattet af forslaget, bidrager til den effektive anvendelse af gældende EU-ret ved at udvikle gensidig tillid mellem medlemslandene, øge samarbejdet og netværket over landegrænserne og sikre en rigtig, ensartet og konsekvent anvendelse af EU-retten i hele EU.

Forslaget vurderes – af de af Kommissionen anførte grunde – at være i overensstemmelse med nærhedsprincippet.

6. Gældende dansk ret

Forslaget giver ikke anledning til at redegøre for dansk ret.

7. Lovgivningsmæssige og statsfinansielle konsekvenser

Forslaget er som nævnt fremsat efter TEUF artikel 81, stk. 1, og artikel 82, stk. 1, der er omfattet af det danske retsforbehold. Danmark deltager såle-

des ikke i vedtagelsen af forordningsforslaget, ligesom forordningen ikke vil være bindende for eller finde anvendelse for Danmark.

Forslaget har derfor ikke lovgivningsmæssige konsekvenser for Danmark. For så vidt angår de statsfinansielle konsekvenser, bemærkes det, at den foreslåede finansieringsramme for gennemførelsen af programmet for perioden 2021–2027 på 305 mio. euro (løbende priser) omfatter 7,7 mio. euro til dækning af administrative omkostninger. Det vurderes, at Danmark vil skulle bidrage til finansieringen af de administrative omkostninger. Danmarks finansieringsandel heraf vurderes at være ca. 1 mio. kr., svarende til 2 pct.

8. Høring

Kommissionens forslag er sendt i høring hos følgende myndigheder og organisationer mv.:

Præsidenten for Vestre Landsret, Præsidenten for Østre Landsret, Præsidenten for Sø- og Handelsretten, Præsidenterne for byretterne, Advokatrådet, Amnesty International, Dansk Erhverv, Danske Advokater, Datatilsynet, Den Danske Dommerforening, Dommerfuldmægtigforeningen, Domstolsstyrelsen, Finansrådet, Foreningen af Advokater og Advokatfuldmægtige, Foreningen af Offentlige Anklagere, Handelshøjskolen i København (Juridisk Institut), Handelshøjskolen i Aarhus (Juridisk Institut), Institut for Menneskerettigheder, Kriminalpolitisk Forening (KRIM), Københavns Universitet, Landsforeningen af Forsvarsadvokater, Politiforbundet, Realkreditrådet, Retspolitisk Forening, Rigsadvokaten, Rigspolitiet, Syddansk Universitet (Juridisk Institut), Aalborg Universitet (Juridisk Institut) og Aarhus Universitet (Juridisk Institut).

Justitsministeriet har fastsat høringsfristen til den 10. august 2018. Der vil blive fremsendt et supplerende notat om resultatet af høringen.

9. Andre landes kendte holdninger

Der ses ikke at foreligge offentlige tilkendegivelser om de øvrige medlemsstaters holdning til forslaget.

10. Regeringens foreløbige generelle holdning

Fra dansk side er man umiddelbart positivt indstillet over for Kommissionens forslag til forordning om oprettelse af programmet for retlige anliggender.

Regeringen lægger vægt på, at drøftelser vedrørende programmet for retlige anliggender ikke foregriber de kommende forhandlinger om EU's flerårige finansielle ramme (MFF) for perioden 2021–2027, idet regeringens hovedprioritet for disse forhandlinger er at realisere et samlet udgiftsniveau svarende til 1,00 pct. af EU's BNI.

11. Tidligere forelæggelse for Folketingets Europaudvalg

Sagen har ikke tidligere været forelagt Folketingets Europaudvalg.